

AP1 KALVENS TARMFLORA HAR MANGE VIGTIGE FUNKTIONER

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

Bakterierne i tarmen indgår i et vigtigt og kompliceret samspil med kalven, og sandsynligvis udgør tarmen den vigtigste del af dyrets immunsystem. Derfor kan både diarré og antibiotika give u hensigts-mæssige langtidseffekter.

De seneste år har der været stor forskningsmæssig interesse for tarmens mange funktioner både hos dyr og mennesker. En rask og velfungerende tarm indeholder store mængder af mikroorganismer, især bakterier, som har vist sig at have afgørende indflydelse – ikke bare på fordøjelsen, men også på sundhed og modstandskraft overfor sygdom. Det gælder også kalvene! Bakterierne indgår i et vigtigt og kompliceret samspil med dyret. Undersøgelser viser også, at tarmen sandsynligvis udgør den vigtigste del af dyrets immunsystem. Forhold, som forstyrrer tarmfunktionen og den naturlige bakterie-flora, der findes her (benævnes også tarmens mikrobiom), vil kunne svække kalvens generelle modstandskraft overfor sygdom. Derfor er det vigtigt at fodre så naturligt, skånsomt, stabilt som muligt. Foderskift er uundgåelige, men overgangen til en ny fodring (specielt omkring fravænning, men også fx skift af mælkepulver)

skal derfor foretages med omtanke. Hurtige skift virker mere forstyrrende på tarmens funktion end gradvise overgange.

Kviekalve der har haft diarré har generelt en lavere ydelse, når de flere år efter selv skal indgå i mælkeproduktionen.

DIARRÉ KAN GIVE LANGTIDSSKADER OG DISPONERE FOR ANDRE SYGDOMME

Hvis kalven får diarré, sker der ofte en voldsom ændring både i tarmfloraen og i selve tarmens struktur. Kalven bringes ud af balance og bliver meget modtagelig overfor andre sygdomme. Nogle af de negative effekter vil sandsynligvis være længerevarende. Vi ved at kalve, der har haft diarré, er mere udsatte for at få lungebetændelse end kalve, der ikke har haft diarré. Det er også fundet, at kviekalve der har oplevet diarré generelt har en lavere ydelse, når de flere år efter selv får kalv og skal indgå i mælkeproduktionen.

ANTIBIOTIKA KAN SVÆKKE PÅ LANG SIGT

Diarré er ofte relateret til infektion med sygdomsfremmende mikroorganismer. Hvis tarmens funktion er velfungerende, så giver disse ikke nødvendigvis problemer. Er tarmen i forvejen i ubalance, er der større risiko for, at de sygdomsfremkaldende mikroorganismer etablerer sig i tarmen, opformeres og skaber diarré. Mange kvægbrugere oplever periodevis problemer med diarré hos kalvene. I mange situationer vælges i samarbejde med besætningsdyrlægen at anvende antibiotika for at kontrollere et "udbrud". Behandling med antibiotika kan være nødvendigt og kan have en gavnlig effekt ved at slå uønskede sygdomsfremkaldende bakterier ihjel. Behandlingen vil dog samtidig have en dramatisk indflydelse på resten af tarmfloraen. Behandling med antibiotika kan dermed også være med til at svække kalven på den lidt længere bane. Derfor er der rigtig god grund til at forebygge diarré ved at bruge lidt ekstra tid og kræfter på at opretholde en god hygiejne og en stabil fodring samt sikre en skånsom overgang, når fodringsskift er nødvendig.